

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiæ & Iuris Canonici Doctoris |||
celeberrimi, ac Ecclesiæ Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt XIX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

vicina Bohemia, ducem eius euocauit: qui cum expeditis egreditur ad Imperatorem. Henricus interea filii suas quoque copias cōtraxit, & ad fluenta Danubij cōfederat vterque exercitus. Volitabant vtraque ripam rēfulgentia signa: hinc Imperatoris, indē regis, patri, ac filij. Miserum erat adspicere hostiles apparatus int̄ coniunctissima pectora. Multa influento leuia committuntur prælia. Cadit de Imperatoris parte vir nobilis, comes: & cūm iam totis agminibus pugna instituerit, apparareturque, proceres exercituum rem impian execrati, ibant & redibant, si interciperetur tamcū entum negocium. Iam verò traiecerat filius, & ad conferendas manus res proximè spectabat, cūm conuersus in suos Henricus iunior: Quid est, inquit, quod agimus? quò tanto feroce ducimur? Pater est, dominus est, Imperator est, qui tendit exaduerso. Impietate plena est, si venit victoria: tanto miserabilior exitus, si vincamus: nolim parricida esse, si de totius mundi dominio quispi eisceretur: ego vobis commilitones pro fidē, constanter, perseuerantia, meipsum debeo: vertamus gladios in virginam, confilio pugnemus, non armis. Ingruebat rex, qua & ipsa dissuadebat prælium. Imperator inter suis compērit, si ad pugnam educerentur, maiorem copiarum partem ad filium transituram: exterritus fugiūt paucis quò poterat, non audens ea nocte in castro consistere. Vbi illuxit, iam sermo de Imperatoris fuga percrebuit. Tum vero dissipari, in sua quisque se contulerunt.

C A P V T X I X.

Poterat rex sparsas patris copias, facile opprimere: sed cogitauit, esse patrē cui militā essent: nec ignorabat quod pugnam instruentem essent desinutur ip-

rentem. Rex ergò vicinam Ratissponam ingressus, ex-turbato pontifice, quem pater præficerat, virum ca-tholicum, & qui Deum timeret, Hartwicum introducit. Idem in Herbipoli peregit: ibi verò qui destitutus est, relicto Imperatore, regem deinde est sequutus, & in eius fide permanxit. Pater interim in latibulo suo ma-nens, misit ad filium, qui publica fide interposita, sal-uum illi usque ad Rhenum & incolunc iter impetra-ret: Nec granatè indulxit, præcipiens ministerialibus suis, ut saluum & incolumem deducerent, ministra-rentque parenti. Quo verò securior iret, ipse rex copias suas remouit usque ad Rhenum contra Spiram: ibi tra-iciens, patris thesauros in ea vrbe repositos inuasit: ec-clesięq; præfecit episcopum religiosum abbatem. Inde Rot hardus venerabilis pater, iam octo annis absens, ec-clesia sue Moguntinę redditur. Commissarius apostoli-cus, qui reconciliaret in viam redeuntes, excipitur à ci-uis, non iam quasi reuersus ex peregrinatione, sed quasi ex inferis emergens rediuiuus. Tum compositus cis Rhenum rebus, in Burgundiam rex contendit: sed ex-itimere retractus à suis quodd intelligeret patris molitio-nes ad disturbandum conuentum principum, qui indi-ctus erat Moguntia in diem Natalis Christi, patrem fi-lius Bingę reperit: eumque ore ad os interpellans super anathemate quo premeretur, & omni regni composi-tione, cum summa modestia conuenit: eas si pater sata-geret, ut ecclesiæ reconciliaretur, & turbationem re-gno adimeret, se in eius futurum potestate ad omnia pariturum. Imperator omnia reiecit ad principum con-uentum, facturum se, quod ex Imperij dignitate & se-niorū consilio agendum duceretur. Vix Moguntiam contèdit. Cum ergò competitu haberet filius, patrē clam-
machi-

machinari apud eos, quos sibi putaret consentaneos, et
qua paci & instituto non congruerent, oravit patrem,
idq; si reniteret, cogere poterat, ut propter pontificem
qui eius euitarent cōmunionem, secederet in locum n-
eum conuentui arcis secretē, ubi diligentissime assi-
uaretur, curante filio, ne quis præter solitos ministris
eum inerpellaret.

CAPVT XX.

HEnricus ergo eius nominis V. iam patre velut ex-
pto, & in arce conseruato, libera potestate n-
gnum administrat. Ad annum Christi sextum post mil-
le centum, Moguntia tum tantus erat principum con-
uentus, quantus ab vlla vñquam memoria. Quinqui-
gintaduo numerabatur illustres, nec quisquam ex omni
regno defuisse putabatur, præter vnum Magnum S-
axoniam ducem, qui solus atate graui adesse non poterat.
Superuenientes apostolicæ sedis legati, Albanus & Con-
stantiensis episcopi, anathematis execrationem, quod a
seniore Henricum à tot sibi succedentibus Romani
pontificibus promulgatum erat, testificati renouarunt
cōmunionem eius interdicentes vniuersis catholicis vi-
ris, & omni regno Romano: hortantes & deprecantes
ut omnes ecclesiæ filij, matris incolumenti consulerent
aduersus tantum hostem: vnius capitis contumacis
perbiam frangerent. Hic iam variant scriptores: Quo-
dam contendunt, absentem omni Imperij honore desig-
natum, mandatumq; Moguntino, Colonensi, & Duro-
matiensi episcopis, ut eum adeuntes, Imperialia insignia
auferrent inuito. Cumq; in senioris venissent cōspectum
Ingelheim, quo loco palatum instruxit Magnus Karo-
lus, mandata concilij exponebant pontifices, poscentes
ut insignia volens traderet. Illo autem causam requi-

TEN

